

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33284
Nom	Epistemologies alternatives i radicals
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1004 - Grau de Filosofia	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	4	Segon quadrimestre
1012 - Grau de Filosofia	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	4	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1004 - Grau de Filosofia	24 - Epistemologies alternatives y radicales	Optativa
1012 - Grau de Filosofia	23 - Epistemologies alternatives i radicals	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
VALOR ABAD, JORDI	359 - Filosofia

RESUM

Algunes de les nostres creences més fermes rarament són contrastades. Pensem que la nostra experiència quotidiana del món les confirma contínuament i, sovint, ens resulta difícil d'imaginar fins i tot com seria un món que les fera falses. Moltes d'aquestes creences bàsiques s'expressen mitjançant judicis normatius, de valoració o modals: «les contradiccions són falses», «tot esdeveniment ha de tenir (necessàriament) una causa», «fer mal a algú no està ben fet», etc. Els judicis normatius i de valoració empen termes com ara: (in)correcte, bo, dolent, bé, cal que, ha de, hauria, etc. Són judicis que parlen de deures que hem de complir per a aconseguir certes metes, o de quines coses són fins legítims de les nostres accions atès el seu valor instrumental o intrínsec. L'ètica, la lògica i l'estètica són disciplines normatives, i la filosofia i les ciències incorporen normes i valors que s'expressen en la seua pràctica i mètodes. Molts pensen de fet que la reflexió crítica sobre normes i valors constitueix l'ocupació fonamental de la filosofia. Però com coneixem o justifiquem la veritat dels judicis normatius i de valor? Reflecteixen fets objectius sobre el món o merament mostren (o expressen) inquietuds, necessitats o limitacions cognitives pròpies dels éssers humans o d'una determinada societat i perspectiva històrica? Al llarg del curs ens plantejarem aquestes qüestions i discutirem diverses respostes avançades en la història recent de la filosofia.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No s'han prescrit.

COMPETÈNCIES

1004 - Grau de Filosofia

- Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'ensenyament secundari general, i se sol trobar a un nivell que, si bé recolza en llibres de text avançats, també inclou alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguen la capacitat de reunir i d'interpretar dades rellevants (normalment, dins la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre assumptes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants hagen desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Ser respectuós amb la diferència i la pluralitat evitant la discriminació per raons de gènere.
- Ser respectuós amb la diferència i la pluralitat evitant la discriminació per raons de gènere.
- Capacitat de comunicació professional oral i escrita en les llengües pròpies de la Universitat de València.
- Capacitat de comunicació en una llengua estrangera.
- Ser capaç d'obtenir informació a partir de diferents fonts primàries i secundàries.
- Tenir capacitat per analitzar, sintetitzar i interpretar dades rellevants d'índole cultural, social, política, ètica o científica, i d'emetre'n judicis reflexius des d'una perspectiva no androcèntrica.
- Ser capaç d'organitzar i planificar els temps de treball.
- Adquirir la capacitat per plantejar i resoldre problemes, així com de prendre decisions, en un temps limitat.
- Tenir capacitat de transmetre a altres (experts o no) informació, idees, problemes i solucions.
- Ser capaç de millora i perfeccionament professional.
- Tenir capacitat de crítica i autocrítica.
- Saber treballar en equip evitant la discriminació per raons de gènere.
- Ser capaç de manejar les aplicacions de les tecnologies de la informació i la comunicació.
- Ser capaç d'adquirir compromisos socials i ètics.
- Tenir capacitat d'aplicar els coneixements en la pràctica.
- Ser capaç d'aprenentatge autònom.
- Ser capaç d'innovació i creativitat.

- Saber assumir tasques de lideratge, coordinació i representació.
- Manejar-se amb soltesa en l'estudi filosòfic d'àrees particulars de la investigació i de la praxi humana, com ara la ment, el coneixement, el llenguatge, la tecnologia, la ciència, la societat, la cultura, l'ètica, la política, el dret, la religió, la literatura, les arts i l'estètica, evitant els caires androcèntrics.
- Conèixer les idees i els arguments dels principals filòsofs i pensadors, extrets dels seus textos, així com la investigació de les seues diverses tradicions i escoles, identificant-hi els possibles biaixos androcèntrics.
- Identificar les qüestions de fons que subjauen a qualsevol tipus de debat.
- Saber aplicar els coneixements adquirits per aclarir o resoldre determinats problemes aliens al propi àmbit de coneixement.
- Expressar amb precisió els resultats de l'anàlisi de problemes controvertits i complexos.
- Identificar i avaluar amb claredat i rigor els arguments presentats en textos o exposats oralment.
- Manejar amb soltesa i eficàcia les diverses fonts d'informació: bibliogràfiques, electròniques i altres.
- Adquirir habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un grau d'autonomia creixent.
- Apreciar l'autonomia i la independència de judici.
- Reconèixer la fal·libilitat humana.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Els resultats de l'aprenentatge es consideren vinculats a la porposta didàctica que es manifesta en:

- (1) els descriptors bàsics de l'assignatura,
- (2) les competències a desenvolupar,
- (3) la proposta didàctica de les activitats formatives, lligades a la metodologia docent, i
- (4) els sistemes d'avaluació.

Prenent això en consideració s'espera que els i les estudiants:

- (1) coneguen els conceptes, teories i mètodes de treball més importants en el camp de les epistemologies radicals i alternatives i de la filosofia de la ciència en general, a un nivell de grau;
- (2) sàpien aplicar-los als diversos àmbits de la vida, en general, i de la filosofia, en particular;
- (3) sàpien ampliar mitjançant la investigació i l'anàlisi de nous problemes;
- (4) sàpien transmetre'ls i difondre'ls a tots els nivells, i
- (5) siguen capaços d'emprendre estudis posteriors.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS**1. TEMA 1. El Tractatus de Wittgenstein i els límits del sentit. (4 setmanes)**

Parlarem de les dificultats de Wittgenstein i els positivistes lògics per a concebre la filosofia, la lògica, ètica i altres disciplines normatives com a disciplines teòriques. Examinarem la relació que hi ha entre normes i coneixement a priori i el repte que suposen les paradoxes d'autoreferència per a la fonamentació de principis normatius bàsics.

2. TEMA 2. La naturalització de la normativitat. (4 setmanes)

És possible donar una explicació de l'existència de normes des de les ciències naturals? I si és així, ajuda aquest fet a justificar l'acceptabilitat de certes normes i valors? Parlarem de l'auge de les ciències cognitives i de les concepcions evolucionistes de la normativitat.

3. TEMA 3. La distinció fet/valor i la imatge metafísica del món. (4 setmanes)

És possible construir una imatge del món desinteressada, independent de les nostres conviccions normatives, judicis de valor i interessos pràctics? Discutirem si és possible traçar una distinció taxativa entre judicis de valor i judicis de fet i si, en aquest cas, és possible determinar que només els judicis de fet mostren el món tal com és.

4. TEMA 4. Ciència interessada. (3 setmanes)

Quina influència tenen les normes vigents en una societat determinada i la seua estructura en la construcció de la seua imatge del món i en la selecció dels objectius de les seues recerques? Són aspectes com el gènere, la classe social, la identitat nacional o racial rellevants per a avaluar l'activitat científica? Parlarem de com afecten els nostres interessos a la imatge que ens fem del món.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	30,00	100
Seminaris	15,00	100
Tutories reglades	5,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	5,00	0
Elaboració de treballs en grup	10,00	0
Elaboració de treballs individuals	15,00	0
Estudi i treball autònom	20,00	0
Lectures de material complementari	10,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	15,00	0
Preparació de classes de teoria	10,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	15,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

1. Classes teòriques (de tipus magistral o expositiu, amb l'eventual participació dels i de les estudiants). Metodologia d'ensenyament i aprenentatge: exposició del professor o la professora, amb la participació eventual dels i de les estudiants.
2. Classes pràctiques (de tipus participatiu, en què es tracta de relacionar la teoria amb la pràctica: estudi de casos i simulacions, resolució de problemes, anàlisi de textos i documents). Metodologia d'ensenyament i aprenentatge: participació dels i de les estudiants sota la guia del professor o la professora.
3. Memòria o treball dirigit. Metodologia d'ensenyament i aprenentatge: entrevistes personals per a pactar el treball autònom de l'estudiant i els seus requisits d'elaboració, i per a fer un seguiment de l'evolució d'aquest.
4. Tutories (individuals o col·lectives). Metodologia d'ensenyament i aprenentatge: entrevista personal dels agents implicats o consulta electrònica (a través d'aula virtual, correu electrònic, blogs, etc.).
5. Activitats complementàries: assistència a conferències, cursos i altres activitats de tipus cultural, acadèmic o científic relacionades amb l'àmbit d'estudi.
6. Metodologia d'ensenyament i aprenentatge: exposició dels agents implicats amb la participació eventual dels assistents, i memòria o informe redactat pels i per les estudiants.

AVALUACIÓ

El treball dels i de les estudiants relacionat amb les hores pràctiques de l'assignatura compta un 30% de la nota final i el 70% restant depèn de la nota obtinguda en l'examen teòric final. L'avaluació es realitza tenint en compte el rendiment dels i de les estudiants en algunes de les proves avaluable següents:

- Exercicis escrits de resposta curta o llarga.
- Participació a classe (presentacions i discussions de textos de la bibliografia o d'exercicis en classes pràctiques).
- Assaig breu (entre 2000 i 3000 paraules).

REFERÈNCIES

Bàsiques

- CARNAP, R. (1934): "El carácter de los problemas filosóficos". En Rorty (ed): El giro lingüístico: dificultades metafísicas de la filosofía lingüística. Barcelona: Paidós, 1990.
- DENNETT, D. (1995): Darwin's dangerous idea, New Cork, Simon and Schuster,.
- ELIAS, N. (1990): Compromiso y distanciamiento. Barcelona: Península.
- FEYERABEND, P.: Contra el método: esquema de una teoría anarquista del conocimiento. Orbis, 1985.
- HABERMAS, J. (1968): "Conocimiento e interés" en Ciencia y técnica como ideología. Madrid: Tecnos, 1984.
- KUHN, T.: La estructura de las revoluciones científicas. Fondo de cultura económica, 1971.
- LONGINO, Helen: 1990. Science as Social Knowledge. Princeton: Princeton UP.
- PUTNAM, H. (1988): Razón, verdad e historia. Madrid: Tecnos.
- QUINE, W. V. O. (1968): La naturalización de la epistemología en La relatividad ontológica y otros ensayos, Tecnos, Madrid, 1974.
- SCHLICK, M. (1932): El futuro de la filosofía, en Muguerza (ed): La concepción analítica de la filosofía. Madrid: Alianza, 1981.
- STROUD, B., (2015): Lautocomprensió i l'expectativa d'assolir l'objectivitat. Quaderns de Filosofia 2: 95-135.
- VALOR, J. (2015): Les paradoxes i la filosofia: tres visions contemporànies. Quaderns de Filosofia 2: 57-88
- WILLIAMS, B. (1996) Descartes: El proyecto de la investigación pura. Madrid: Cátedra
- WITTGENSTEIN, L. (1921/1922) Tractatus Logico-Philosophicus. Madrid: Alianza, 1973.
- (1965): Conferència sobre ètica. Comprendre III: pp. 175-182, 2001

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. Continguts

Els continguts essencials es mantenen, ja que són necessaris per a dominar les competències vinculades a aquesta assignatura, tot i que l'extensió i l'èmfasi es poden adaptar a les circumstàncies de cada moment.

2. Volum de treball i planificació temporal de la docència.

El volum de treball requerit per a superar aquesta assignatura es manté, procurant adaptar els procediments i activitats amb aquesta finalitat.

3. Metodologia docent

En aquesta assignatura, la docència combina la presencialitat amb la no presencialitat, síncrona o asíncrona. El nivell de presencialitat s'adaptarà a les condicions sociosanitàries de cada moment i a les condicions específiques de l'assignatura. Serà un model híbrid, de manera que les classes s'impartiran amb la presencialitat que siga possible i la resta es realitzaran no presencialment. En tot cas, aquest model híbrid ha de ser necessàriament flexible per a poder adaptar-se a les circumstàncies.

En la docència no presencial es prioritzen les modalitats síncrones, que afavoreixen la interacció directa amb l'estudiantat.

4. Avaluació

Es mantenen els criteris, els mètodes i els percentatges d'avaluació especificats en la guia docent. Les presentacions avaluable de textos en classes pràctiques es poden fer presencialment o en línia.

L'avaluació de la part teòrica de l'assignatura es fa a través d'un assaig que els estudiants i estudiantes elaboraran al llarg del quadrimestre.

5. Bibliografia

La bibliografia recomanada es manté perquè és accessible.

Es garanteix a l'estudiantat que, si cal, s'adaptarà la modalitat d'impartició de la docència (en línia, híbrida o presencial), així com la modalitat de l'avaluació, a les exigències sanitàries formulades per les autoritats competents, mantenint els paràmetres habituals d'avaluació prevists en les guies i sense que això supose una càrrega addicional de treball.